



ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΗΛΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 22 του Αυγούστου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Όδος Οικονόμου αὐθ. 4 | ΑΡΙΘ. 110

ΑΝΤΡΕΣ ΚΑΙ ΜΩΡΑ

Τώρα τελεφεταῖα φώτισε κάποιος τὸ μεγάλο πολιτικὸν τῆς Γαλιωνίας Ἴτος, πῶς κατορθώσῃ ἡ πατρίδα του νὰ προκοπῇ, τόσο καταπληχτικὰ. Νὰ τί ἀπάντησε ὁ Ἴτος ὁ μικρὸς μετ' ἐν δέμας, ἀλλὰ μαχητῆς. Εἶπε. «Ἀπὸ τὴν ἰσχυρὰ καταλάβω πῶς πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε τοὺς δυτικούς μετ' ἐν οὐς, μὰ καὶ πῶς πᾶσα ἀνάγκη ἀμέσως ἀμέσως νὰ μορφωθῶμε οἱ ἴδιοι τόσο πού νὰ μὴ μᾶς χρειάζεται ξένος ὁδηγὸς καὶ ξένη ἐπίβλεψη».

Πῶς τὰ ζουλέεις σὺν ἀκούς καὶ βλέπεις τέτια ἀντρικά λόγια κ' ἔργα κ' εἶπτα τὰ παραβά- λεις μετ' ἐν δέμας! Πρῶτα κοίτα πῶς μιλά ὁ πολιτικὸς μετ' ἐν οὐς καὶ ἀληθινὸν πατριωτισμόν, καὶ τότε θυμήσου τί γινώσκεις ἔχουν οἱ δικοὶ μας οἱ πολιτικοί! Κατὰ τὸ Ντεληγιάνη ἀξάφνα, ἡ συναλλαγὴ, δηλαδὴ ἡ κατάχρησις, μᾶς ἐπιβάλλεται ἀπὸ τοὺς θεσμούς, (χειροκρο- τήματα καὶ ζήτη) ἀφοῦ μετ' ἐν οὐς συναλλαγὴ γί- νεται νὰ ὑπάρξῃ ὑπουργὸς ὁ Ντεληγιάνης, πού εἶναι ὡς εἶδος θεσμοῦ τοῦ τόπου. Κατὰ τὸ Θε- οτόκη, ἡ συναλλαγὴ, δηλαδὴ ἡ κατάχρησις, εἶναι ἀνάγκη (ζήτη καὶ χειροκροτήματα), ἀφοῦ ἂν τὴν ἀφαιρέσεις θὰ τραβηχτῇ ἐκείνος σπῆτι του μ' ὅλα του τὰ φῶτα ἀφίνοντάς μας μέσα σὲ βαθὺ σκοτάδι. Σ' ἀπτά καταγίνονται οἱ δι- κοὶ μας πολιτικοί παρὰ δὲν τοὺς πηγαίνει ὁ νοὸς τους.

Πάρε τώρα καὶ τὰ ἔργα. Οἱ Γαλιωνέζοι, οἱ ἄντρες, δὲν εἶπαν μοναχὰ πῶς πρέπει νὰ γί- νουν ἀνεξάρτητοι, μὰ καὶ σὲ λίγα χρόνια ἔγι- ναν. Ἐμεῖς ὅμως ὕστερα ἀπὸ κοντὰ ἐνδὸς αἰῶνα λεφτεριά καὶ συγκοινωνία μετ' ἐν οὐς πολιτισμόν, εἴμαστε ἀκόμα μωρά. Τίποτα δικό μας μὴτε κάναμε μὴτε μποροῦμε νὰ κάνουμε. Ἐνα και- νούριο εἶδος καρφὶ κανεῖς μας δὲν ἀνακάλυψε. Κοίταξε ἀξάφνα τὴ γλώσσα μας καὶ τὰ γράμ- ματα, ὅπου τὸ ἔθνος ὡς τώρα ἐξόδιασε τὰ μαλ- λοκέφαλά του. Οἱ δασκάλοι μας σοὺ λέν ἀκό- μα πῶς περὶ τὸ τίποτα δικό μας νὰ δημιουρ- γήσουμε. Ὅ,τι χρειάζεται εἶναι νὰ μελετᾷς τοὺς παλιούς, ὅχι γιὰ νὰ φωτιστεῖς πῶς (μετ' ἐν οὐς), ὅπως εἶπε ὁ Ἴτος) παράγουν οἱ ἄν- τρες, παρὰ γιὰ νὰν τοὺς ἀντιγράψῃς καὶ νὰ ξαναμουρμουρίζῃς τὰ λόγια τους ἀναρῆρα καὶ μαϊμουδιστά. Ἡ ἂ θέλεις, πάρε ἄλλο παρά- δειγμα, τὰ στρατιωτικά μας, πού σκοπὸ τάχα ἔχουν νὰ μορφώσουν τ' ἀδέρφια μας. Ξανα- διαβάζοντες τίς προάλλες τὴν Ἐκθεσὴ τοῦ Διαδόχου ἀπορησα βλέποντας πῶς, ἀφοῦ στεί- λαμε, μετ' ἐν οὐς ἑκατοντάδες τοὺς ἀξιωματικούς μας νὰ σπουδάζουν στὰ ξένα, τὰ μόνα στρα- τευτικά μὲ σχέδια μᾶς τὰ ἔχουν κάνει ξέ- νους. Ἡ κθετὴ μάλιστα προσπαθεῖ ν' ἀπο-

δείξῃ πῶς ἐκεῖνα τὰ σχέδια ἐφαρμόστηκαν κατὰ τὸν πόλεμον γιὰ τὴ φυσικὰ ὑποθέτει πῶς μετ' ἐν οὐς κεφάλια πύχουμε, φτάνει νὰ δείξῃς πῶς ἔγινε ὅ,τι ἀρμήνεψαν ξένοι, καὶ ὅλοι μας θὰ παρα- δεχτοῦμε πῶς ἔγινε ὅ,τι ἀνθρώπινα μποροῦσες ν' ἀπαιτήσεις. Ἐμεῖς δηλαδὴ εἴμαστε ἀκόμα στὴς νταντὲς τὰ γέμια.

ΔΕΚΛΕΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΣΕ ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

1

Σὲ φυγαδέψαν οἱ γονοὶ σου
—κλέφτες τοῦ ὁ,τι ὁ Θεὸς δίνει—
τόρα στάνάβλεμμά σου τὰστρα
πυάνουν τοῦ χαλασμοῦ τὴ δίνω

καὶ πέφτουνε ὡς στὰ γόνατά μου
ἀναλυμένο δακρυοδόλι,
καὶ γὰρ στὸν κόρφο μου τὰ κρύβω
καὶ δὲ μετ' ἐν οὐς πιάνει ὀργὴ καὶ βόλι.

Καὶ θεοκυνήγητος ἂν κλαίγω,
δὲ οἶσιν ἡ φλόγα τῶν ἐντὸς μου,
εἶσαι τοῦ αἵματός μου αἶμα
καὶ εἶσαι σάρκα τῆς σαρκὸς μου.

2

Πλάτῃ δὲ δροσολούστρια
σὲ νερὸ ἀγιασμένο,
μ' ἔθηκε τὸ ταξίδι σου
μετ' ἐν οὐς σπασμένο.

θρέφει με ἡ ἀνάμνησις
μὰ καὶ φαρμακώνει
κι ὁ,τι ὡς χτὲς μετ' ἐν οὐς θέρμαινε
τόρα μετ' ἐν οὐς παγώνει.

Καὶ κυττῷ ἐφτασφράγιστα
τὰ παράθυρά σου
τὰ κακόψυχα δὲ λέν
γιὰ τὴ σφοδρά σου

καὶ τὰ χιλιομίσσησα
καὶ δὲν τὰ ματάνειδα
κι ἄς μοῦ ξαναδείξουνε
τοῦ Ἥλιου τὴ Νερότῃδα.

3

Ἀνέβα στὸν παράδεισο
τοῦ ἀκρόδουλου, τοῦ δάδου
καὶ Νιόβη τρισμαρμάρωτη
ὡς πού νὰ μ' εὖρης στάσου.

Γὼ κολασμένο σύννεφο
θάρτω πὰ στὰ μαλλιά σου
καὶ τὴν καρδιά μου σφίγγοντας
θὰ βρέξω στὴν καρδιά σου

καὶ θὰ σοὺ λέγω ἀστράφτοντας:
κι ἂν σὲ πετοῦν μακριά μου
σὲ συντροφεύει ὁ πόνος μου,
κλαῖς μετ' ἐν οὐς δάκρυά μου!

4

Κι ἂν ἡ πνοὴ στενεύῃ μου
πού τὴν ἐρμιά ἀπαντάει
καὶ τῶν ματιῶν ὁ στεναγμὸς
τὰ δάκρυά μου κλωσάει

κι ἂν σου γλυκοθυζαίνοντας
ἡμέρωνε τὰ στήθια
ἡ ξενιτειὰ ἡ ἀγιάτρευτη
μετ' ἐν οὐς Κίρκης παραμύθια,

δὲ θάθελα, χρυσοῦλα μου,
ποτὲς μου νὰ θελήσω
νᾶταν ἡ θάλασσα γυαλί
νὰ τὴν περιπατήσω,

γιατὶ ἀπὸ μετ' ἐν οὐς τόσο μακριά,
κι ἀκόμ' ἂν πᾶς, δὲ θὰ ἦσο
ὅσ' ὅταν γὼ στὰ πόδια σου
μὴ μὲρα ξεψυχῶ

5

Μία βραδυὴ λευκότατην
ἀπὸ τὸν Φοῖβο ἐπάρτης
—μῆνα μου μετ' ἐν οὐς ἀνοιξὴ
ἂν μετ' ἐν οὐς θυμάσαι, ἂν θάρτης—

νὰ τρέξω στὴν πονετικιά
τῶν ῥόδων καλωσύνη
νὰ δανειστῶ τὸ χρῶμά τους
καὶ τὴ χρυσὴ γαλήνη

γιὰ νὰ μετ' ἐν οὐς δῖς γλυκόγελος
στὰ μάτια τί θὰ γράψω:
ψέμμα πῶς εἶμ' ἡ Ἀνάστασις
τοῦ Λάζαρου ἀπ' τὸν τάφο!

6

Ἀπ' τὸλόχαρο στρατὶ
περπατᾷ σκυμμένος
χάνεται ὁ ἀνήθορος
διπλοφανεμένος.

Καὶ τάνθόσκεπο κλαρὶ
στοῦ βραδυοῦ τὴν αὔρα
ρίχνει τὴ λευκότη του
καὶ φοραίνει μαῦρα

καὶ θαρρῶ πῶς μ' ἀκολουθεῖς
σὺν καὶ πάντα, φῶς μου,
στρέφουμαι—κ' ἡ μοναξιά
πλάγι, πίδου, μπρὸς μου...

Ὅ! πού ἀλαφροδίκωτη
πάταες τὴ σκιά μου
κ' ἕνα βάρος σήκωνες
μέγ' ἀπὸ τὴν καρδιά μου!

7

Οἱ νύχτες νᾶν ἀπέραντες
κ' ἔπνος νὰ μὴ μοῦ μένῃ,
τὰ πένθη, λές, τὰλύγιστα
ἡ Πηνελόπ' ἐφαίνεται.

Καὶ γὼ μνηστῆρας πάνσεπτος
καὶ μέθυος τοῦ αἵματός μου